

TÖR

Teljesítményösztönző Rendszer

2021. október 28.

A TÖR dióhéjban

Vonatkozó EU rendeletek: megfelelő ösztönzők biztosítása a hálózati zavarok minimalizálására és a vasúti teljesítmény javítására: Teljesítményösztönző Rendszer (TÖR) (HÜSZ melléklete)

Alapelvei:

- Az érintettek megállapodásán alapul - véleményezési körök
- Diszkriminációmentesség
- Arányosság
- Nem támaszthat túlzott jogi és adminisztrációs terheket

Hatálya

- Országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat

Elszámolás

- A felárra nem terjed ki
- Elszámolási jogviszony: Pályahálózat működtető - Hozzáférésre Jogosult

Hatályban (2020/2021) lévő magyar TÖR elemei:

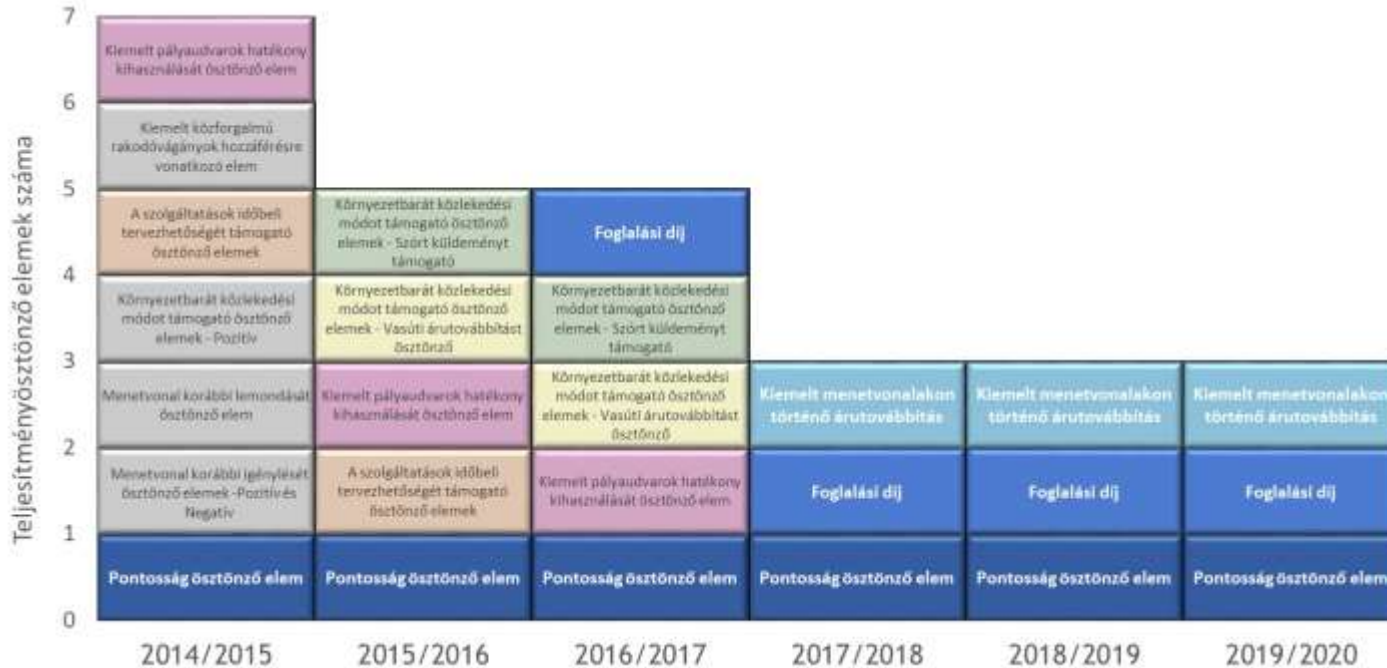
- Pontosság ösztönző elem
- Foglalási díjak
 - rendszeresen fel nem használt menetvonalakra
 - egyéb fel nem használt kapacitások után (bírószági ítélet alapján)

TÖR_téneti áttekintés

A TÖR ösztönző elemek alakulása 2015-2020 között

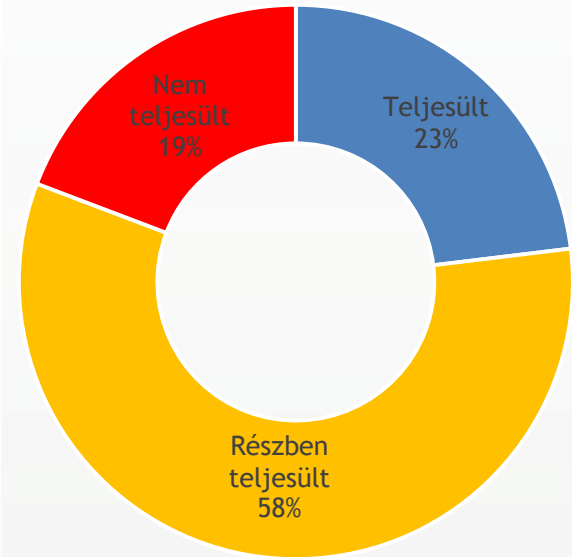
- Változások a kapcsolódó feltételrendszerben
- Partneri visszajelzések
- VPE egyszerűsítési törekvés
- Kötelező elemekre fókuszál
- Letisztult rendszer

Hatékonyágának mérése - Hipotézisvizsgálat

- Mindegyik elemhez elérendő célkitűzés meghatározása: „hipotézis” (nem statisztikai értelemben, hanem elvárt célként)
- Éves rendszerességű hatásvizsgálat, amely az elvárt és tényteljesítés összehasonlításával határozza meg, hogy az ösztönző elem betöltötte-e célját, teljesült-e a hipotézis
- Az elemzés véleményezhetőségéről értesítést kap: Vasúti Igazgatási Szerv, Pályahálózat-működtetők, Hozzáférésre jogosultak, Kapacitásfoglalásra jogosultak
- Az eredmények alapján javaslat az n+2. évi menetrendi időszak TÖR módosítására, ha szükséges
- Közzététel: a menetrendi időszak vége után 90 nappal

Hipotézisek teljesülési szintjei
2015-2020

- A teljesült hipotézisek részesezése nagymértékben javítható
 - +
 - +
- A hipotézisek jelentős arányban legalább részben teljesültek

Gyakorlati példák - Pontosság ösztönző

TÖR hatálya alá tartozó (nem azonnali) menetvonalak késési mutatóinak változása
Árutovábbítás

- Az elemek ráirányítják a figyelmet egy témakörre
- Új gyakorlatok alakulhatnak ki, és épülhetnek be a vállalati rendszerekbe
- De hatásuk eléréséhez idő kell
- Jótékony következményük lehet a nem szankcionált területekre is

A TÖR tétel nem a díjrendszer része

„Egy újabb áremelés?”

versus

Minden piaci szereplőre ható eszköz a hatékonyabb működésért

- TÖR-ös tételek nem a díjrendszerbe tartozó elemek
- Változásuk nem menetrendi időszakhoz, és nem költségekhez kötött
- Elsősorban az elem léte és hatása lényeges
- A vasúti pályahálózatot hatékonyabban használó magatartásformákra kívánnak ösztönözni

A TÖR módosítása

Jellegéből fakadóan évközben nem módosítható
a korábban igényt benyújtókkal szemben diszkrimináció lenne
lehetetlenné tenné az elemek évre vonatkozó hatásvizsgálatát

Módosítása történhet

- Éves HÜSZ egyeztetés keretében
- Jogszabály változás miatt
- Hatósági vizsgálat eredményeképp
- Új javaslatok** eredményeként
- Hipotézisvizsgálat alapján
- Reakció évközben kialakult helyzetekre (pl. 40a vágányzár)

Új javaslatok esetén a kellő megalapozottságot vizsgáljuk

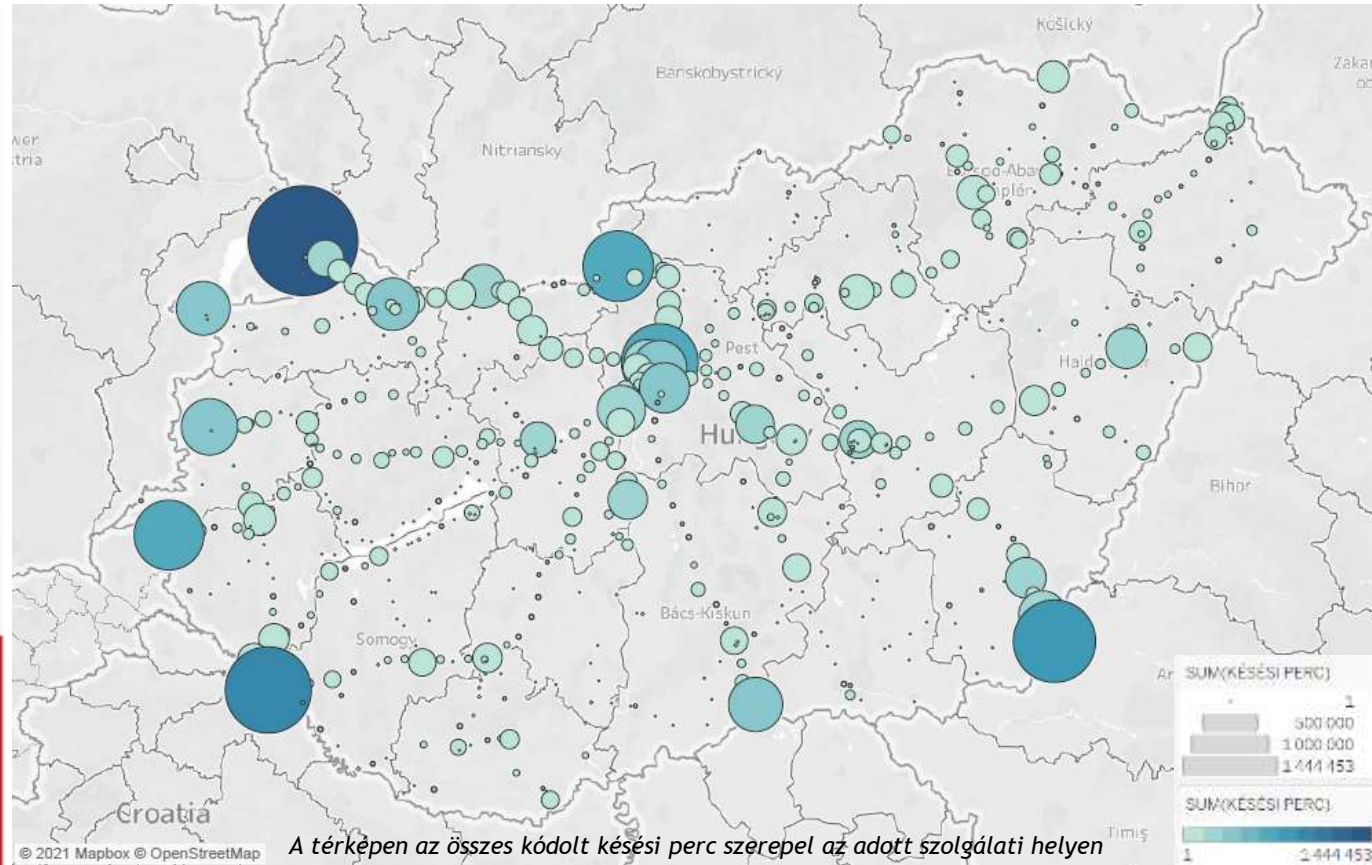
- mi a célja
- mérhető-e a cél
- aktuálisan mit mutatnak ezek az adatok
- diszkriminációmentes-e
- arányos-e
- nem ró-e túlzott adminisztrációs terhet egyik félre sem

Gyakorlati példák - Késési térkép

Árutovábbítás - 2019/2020 - Késési percek

A térképen az összes kódolt késési perc szerepel az adott szolgálati helyen

Tájékoztató áttekintő térkép

Szembetűnően jelzi a leginkább kritikus pontokat

Fő késési gócpontok a határállomások, a budapesti régió és az 1-es vonal

A TÖR jövője - Mit szeretnénk tenni?

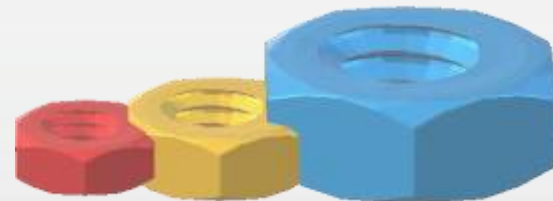
- Részletesebb elemzések a piaci szereplők szempontjainak figyelembevételével
- Késési gócpontokon mélyfúrás: az átlagból kivéve külön elemzés a kritikus területekre
- Késéskódolás mélyebb vizsgálata
 - Területi eloszlás
 - Késéskódok megoszlás
 - Okozói meghatározottság
 - Rendszeresen ismétlődő késési események
 - Kiugró eltérések
 - Szükség esetén akár elemi szinten
 - Feltárt anomáliák okai és megszüntetésének lehetőségei
- Pénzügyi kötelezettségek arányosságának mélyebb elemzése

➤ **Eredmények alapján
javaslatok és iparági
konzultáció**

A piaci szereplők egyre inkább TÖR működésének előnyeit érzékk

Növekedjen az ösztönző elemek hatékonysága

Várjuk
kérdéseiket!

Köszönjük
figyelmüket!

Vinczellér Erika

Telefon: +36-30-758-7290

E-mail: vinczellere@vpe.hu

Web: <https://www2.vpe.hu/index.php>

<https://opendata.vpe.hu/>

